

Mindre kontorsplikt kan kurera

För att möta läkarbristen krävs satsningar på närsjukvård och inte minst förändrade arbetsformer, säger Läkarförbundets ordförande Eva Nilsson Bågenholm, som hämta stöd i Socialdemokraternas program »Tid för vård«.

Läkarutbildningen byggs ut för fjärde året i rad, framhåller regeringen i ett pressmeddelande i förra veckan från Utbildningsdepartementet. Läkarutbildningen har de senaste fyra åren (2006–2009) utökats med 234 nya utbildningsplatser, och ytterligare 30 nybörjarplatser införs 2010. Totalt kommer 1 279 nya läkarestuderande att erbjudas plats vid landets universitet och högskolor 2010,

vilket är det högsta antalet någonsin.

Läkarförbundets ordförande Eva Nilsson Bågenholm säger att hon är nöjd med nivån på utökningen av antalet nybörjarplatser vid läkarutbildningen. En allt för snabb utökning av antalet studieplatser skulle äventyra kvaliteten.

– Det är en lagom utökning av antalet nybörjarplatser för att man ska kunna se till att studenternas praktiska moment på utbildningen ska kunna tillgodoses, kommenterar hon förslaget i budgetpropositionen.

Ett begränsat antal nya utbildningsplatser räcker dock inte för att möta arbetsmark-

Eva Nilsson Bågenholm

1,5 miljoner arbetstimmar kan omvandlas från administration till patientvård.

nadens behov, visar en rad rapporter från

Socialstyrelsen, Högskoleverket och prognoser från samnordiskt organ, SNAPS. Samstämmigt pekar dessa på att den framtida efterfrågan på läkare överskrider tillgången.

Läkarförbundet önskar kunna möta läkarbristen i form av organisatoriska förändringar, som till exempel en utökad roll för närsjukvården, men framför allt genom

att ge vårdpersonal mindre av administration, mer av direkt patientarbete.

– Vad som behövs är fler medarbetare som avlastar vårdpersonalen så att läkare och sjuksköterskor kan ägna sig åt patienterna, säger Eva Nilsson Bågenholm.

Hon refererar till en undersökning i Östergötland som visar att 1,5 miljoner arbetstimmar kan omvandlas från administration till patientvård.

– Det innebär en arbetsinsats om 18 000 sjuksköterskor och läkare under ett år, som skulle kunna sparas, säger Eva Nilsson Bågenholm.

Stöd för denna hållning kan läkarkåren hämta hos Socialdemokraterna, som vid sitt vårdtoppmöte i januari i

»Stoppa godisförsäljning i skolorna«

Skolläkare Persson i Bollnäs går till storms mot fetman

Förbud eller höga punktskatter, föreslog en folkhälsogrupp i Gävleborg, i en skrivelse till regeringen. Hellre frivilliga åtgärder eller branschöverenskommelser, svarar regeringen. Frågan gäller hur överviktsproblematiken bland barn och ungdomar ska angripas.

Folkhälsönätverket, med skolläkare Lennart Persson i Bollnäs som initiativtagare, hade föreslagit ett förbud för försäljning av lösviktsgodis, alternativt mycket höga punktskatter. Dessutom ville man se begränsade förpackningar för söta drycker, högst 50 centiliter.

– Vi som ingår i nätverket har under åren sett hur en form av överviktsepidemi breddat ut sig. Inför detta har samhället stått ganska maktlöst med allt större exponering av läsk

Foto: Jeppe Gustafsson/Scanpix

Skolläkaren Lennart Persson har skrivit till regeringen och begärt att krafttag ska tas för att minska övervikten bland barn.

och godis i handeln. Därför menar vi att det krävs kraftfulla åtgärder för att minska tillgängligheten och göra det enklare för föräldrar att begränsa barnens konsumtion,

säger Lennart Persson.

– Folkhälsoministern hoppas på frivillighet, men jag är mycket tveksam till att det kan fungera eftersom det finns en lång tradition inom

handeln att använda just läsk och godis som lockvaror.

Ansvariga statsrådet Maria Larsson menar i ett svar att lagstiftning är ett trubbigt instrument och pekar i stället på de dialogforum regeringen inrättat för goda matvanor och fysisk aktivitet. I ett forum som hölls förra hösten var livsmedelsbranschen och handeln inbjudna med förhoppningen att näringslivet ska bidra i folkhälsoarbetet.

I folkhälsönätverket i Gävleborg ingår bland annat läkare och sjuksköterskor verksamma i landstinget och i länets kommuner. Fyra läkare – två skolläkare och två barnhälsovårdsöverläkare – fanns bland dem som undertecknat skrivelsen till regeringen.

Fredrik Mårtensson
frilansjournalist

läkarbrist

år antog fem uttalanden. Här föreslås att staten tar initiativ till att tillsammans med sjukvårdshuvudmännen utveckla ett handlingsprogram – Tid för vård – för att systematiskt minska den tid vårdpersonalen måste ägna åt administrativa arbetsuppgifter och annat som inte är till direkt nytta för patienterna och vårdarbetet. Målet är att inom en femårsperiod ska minst hälften av vårdpersonalens tid ägnas åt patientarbete.

I dag uppskattar Socialdemokraterna att vårdpersonal arbetar endast 35 procent av sin tid i direkt patientarbete. Förändringen beräknas frigöra tid motsvarande minst 20 000 nya läkare och sjuksköterskor i vården.

Marie Närlid

Foto: Erica Lindblom/Scampix

»Vad som behövs är fler medarbetare som avlastar vårdpersonalen så att läkare och sjuksköterskor kan ägna sig åt patienterna«, säger Eva Nilsson Bågenholm. Här är det en distriktsläkare i Eskilstuna som tar sig tid med en liten patient.

Barn och gravida bör vaccineras

Gravida kvinnor löper ökad risk för komplikationer vid influensa, och LäkeMedelsverket rekommenderar därför att alla gravida vaccineras mot den nya influensan.

Riskerna för fostret är inte fullständigt kända, men data och teoretiska resonemang pekar inte på någon förhöjd risk. Samtidigt kan nyfödda få ett visst skydd genom att antikroppar överförs via moderkakan.

Man rekommenderar även att alla barn över tre år vaccineras. För yngre barn skulle nyttan kunna vara ännu större, men här saknas ännu data gällande effekt och säkerhet. I åldern sex månader till tre år bör därför bara barn i riskgrupper vaccineras. För ännu yngre barn rekommenderas för närvarande inte vaccination.

Ny kommunikationschef på Läkarförbundet

Carina J Hansson, tidigare bland annat informationsansvarig på Praktikertjänst AB och Astra Sverige, blir ny kommunikationschef för Läkarförbundet.